

Zes jaar ras-ervaring in de praktijk

De praktijkervaringen met rassen bij een aantal kleine vollegrondsgroenten zijn afgelopen jaren door de telers middels een ras-enquête aan ons gemeld. Voor de gewassen *radicchio* en *venkel* en Chinese kool worden de ervaringen over 2000 tot en met 2005 hier in beeld gebracht. Een *samenvatting* van de voornaamste rassen wordt per teeltwijze weergegeven in de tabellen 1 tot en met 3.

Venkel

Algemeen: In alle jaren wordt het ras Orion het meest geteeld. Rondo is een goede tweede, maar de teelt daarvan neemt de laatste jaren wat af. Vanaf 2003 wordt in toenemende jaren het ras Solaris geteeld.

Vroege teelt: *Orion*: goed op alle eigenschappen. *Rondo*: goed ras, maar korte oogstperiode door kans op scheuren. Solaris; opkomend ras, wat minder bolvormig, meer kans op schot, weinig barstgevoelig, goed productief. Astra wordt beperkt geteeld, witte knolkleur.

Zomerteelt: *Orion* soms schotgevoelig en barsten aan onderkant, verder goed op andere eigenschappen, *Rondo*: is goed, weinig schotgevoelig, soms kans op scheuren; heeft daardoor korte oogstperiode. Solaris: vanaf 2003; gemiddeld goed, soms schotgevoelig.

Herfstteelt: *Orion* werd gemiddeld goed gewaardeerd, schotgevoeligheid in herfst minder. *Rondo*: gemiddeld redelijk gewaardeerd; de laatste 2 jaren minder geteeld vanwege kans op scheuren. *Solaris*: veel geteeld in herfst 2005, gemiddeld goed gewaardeerd, snijdt gemakkelijk

Radicchio

Indigo voldoet gemiddeld voldoende in de vroege en zomerteelt maar vertoont soms rand en smet. *Indigo* is redelijk goed in de herfstteelt, maar wordt toch beperkt geteeld doordat het ras *Leonardo* in die teelt beter voldoet.

Leonardo voldeed gemiddeld goed in zomer en herfst, heeft vrij veel witte nerf. Geeft grove bollen, is goed in bewaring en de rode kleur is intenser dan bij *Indigo*.

Erfano (Bejo 2525) vraagt een ruimere plantafstand vanwege veel blad. Was in 2003 en 2004 productief, en liet zich goed bewaren; in 2005 late bolvorming en lage productie.

De beperkte ervaringen met *Caspio* (Bejo 2524) was in alle teelten is wisselend vanwege kans op smet en schot.

Chinese kool

Vroege teelt: Veel geteeld worden *Manoko* en *Yamiko*. *Manoko*: minder uniform en wat gevoelig voor uitwendig rand, soms schotgevoelig, sterk tegen stip. *Yamiko* is goed op alle eigenschappen. Oogst gemakkelijk. Beperkt geteeld worden de rassen *Kaboko*, *Mirako*, *Sprinkin* en *Sumiko*. *Kaboko* bleek wat gevoelig voor rand. *Mirako* en *Sprinkin* voldeden goed. *Sumiko* is gevoelig voor schot en wisselend uniform.

Zomerteelt: *Yamiko*: gemiddeld alle jaren goed, soms stip en rot. *Mirako* is beperkt geteeld; gevoelig voor stip.

Herfstteelt: *Bilko*: gemiddeld goed in alle jaren, wel melding van rand en stipevoeligheid. *Yamiko*: goede ervaring in alle jaren. *Storkin*: beperkte ervaring van 2001 tot 2004: goed voldaan, soms rot

Bewaarteelt: de raservaringen 2005/6 worden nog verwerkt en later gepubliceerd.

Kees van Wijk, PPO-agv, Lelystad.

Tabel 1, Ervaringen van tuinders met *venkel*-rassen per teeltwijze gemiddeld over 2000 t/m 2005

ras	aantal telers	uniform*	bruinrand*	bolvorm*	schot*	barstge-voeligheid*	productie kwal. I*	algemene indruk*
Vroege teelt								
Astra	3	7,3	7,3	7,0	8,0	7,3	7,7	7,2
Orion	39	7,5	8,1	7,5	7,3	7,5	7,4	7,4
Rondo	19	7,4	7,8	7,9	7,7	6,3	7,3	7,2
Solaris	11	7,4	8,0	6,8	6,9	8,1	7,6	7,3
Zomerteelt								
Astra	3	6,3	7,7	6,0	9,0	6,7	6,7	6,3
Orion	46	7,2	7,7	7,1	6,3	7,5	7,1	7,0
Rondo	23	7,3	7,8	7,6	7,3	6,6	7,0	7,0
Solaris	9	7,6	8,0	7,3	6,9	8,1	7,6	7,6
Herfstteelt								
Orion	43	7,5	8,0	7,6	7,5	7,4	7,5	7,5
Rondo	13	7,8	7,7	8,1	7,7	5,9	7,2	7,1
Solaris	18	7,8	8,2	7,2	7,6	8,0	8,0	7,9

* Een hoger cijfer betekent achtereenvolgens een betere uniformiteit, minder gevoelig voor bruinrand, rot, schot en barsten, een betere productie kwaliteit I en een betere algemene indruk.

Tabel 2, Tuinderservaringen met *radicchio*-rassen per teeltwijze in de jaren 2000 t/m 2005

ras	teelt	aantal teelten	uniformiteit*	schot *	rode kleur*	rand/rot inwendig*	productie kwal. I*	algemene indruk*
Indigo	vroeg	27	6,4	7,5	7,0	6,3	6,6	6,4
Indigo	zomer	30	7,1	7,3	7,3	6,5	6,7	6,7
Leonardo	zomer	26	7,2	7,4	7,5	7,8	8,0	7,5
Indigo	herfst	16	7,5	8,0	7,3	7,3	7,3	7,3
Leonardo	herfst	33	7,5	8,4	8,2	8,1	8,1	7,7
Erfano	herfst	7	5,7	7,1	7,8	7,6	6,7	6,0

* Een hoger cijfer betekent achtereenvolgens een betere uniformiteit, minder gevoelig voor schot en inwendig rand/rot, een betere productie en een betere algemene indruk; voor rode kleur: 9=zeer donkerrood; 7 = mooi fris rood; 1 = zeer lichtrood.

Tabel 3, Ervaringen van tuinders met rassen *Chinese kool* in 2000 –t/m 2005*.

Ras	Aantal telers	Uniform	Schot	Rand	Rot	Stip	Algemene Indruk
Vroege teelt							
Kaboko	4	6,5	6,5	5,9	6,8	7,4	6,1
Manoko	16	5,4	6,6	6,7	7,1	8,0	6,2
Mirako	4	7,8	8,6	6,8	8,5	8,0	8,0
Yamiko	22	7,3	7,2	8,0	7,1	8,0	7,2
Sprinkin	7	7,1	7,9	8,3	8,0	8,3	7,4
Sumiko	5	5,6	6,2	7,2	7,6	8,2	6,3
Zomerteelt							
Mirako	5	7,8	9,0	7,2	7,2	6,2	6,2
Yamiko	28	7,7	8,5	8,2	6,9	7,9	7,5
Herfstteelt							
Bilko	32	7,5	8,8	7,5	7,6	7,0	7,5

Storkin	7	8,1	8,1	8,8	7,4	7,8	7,7
Yamiko	16	7,7	8,8	8,2	7,3	7,6	7,6

* Een hoger cijfer betekent achtereenvolgens een betere uniformiteit, minder gevoelig voor schot, minder uitwendig rand, rot, minder stip en een betere algemene indruk.